

نومرو : ۸۸

اداره خانه

ایستانبول . جفال اوغلنده

دائرة اجتهادده

“ Idjtihad ” Constantinople

دوردنجی سنه

اجتهاد

۹ کانون ثانی ۱۳۲۹

آبونه

سنه لك آلتی آیلق

تورکیا ایچین ۵۴ غروش ۳۰ غروش

ممالك اجنبیه ایچین ۱۵ فرانق ۸ فرانق

نسخه سی ۵۰ یاره

حریت فکریه یه خادم

پجشنه کونلری چیقار اجتماعی، ادبی مجموعه

مدیر مرخص : الزامی صفا

چیه جقدی ؟ یوقسه بوانتقامه وارث صداقتی برارقداشک
 پچه لر نی کوره جکدم ؟ بوانتظار ایله نه قدر وقت کجی
 بیلیمورم . برخی اوقومق ، بشقه برشی دوشونمک ممکن دکادی .
 برسس .. بر آباق سسی .. « کیمدراو ؟ » دیه حایقیره جقدم .
 قلم کوکسمدن طیشاری اوغرایه جقمش کی چارپوردی .
 اولانجه دقمله قاپنک پرده لرینه باقیوردم . بر آن اولدی که
 بو پرده لر اخروی برزیارتجینک انقاس بارده سیله اهتراز ایدرکی
 اولدی . پنجه حالنده کدریش بر جفت قیدال بو پرده لری
 آیردی . طبانجه می هان صیقه جقدم . فقط قیددی اللری بالموی
 کی برسیما ، بر ثولو سیاسی تعقیب ایتدی . فقط بوکلن مدح
 دکل سانحه ایدی . سانحه یه اویقوسنک ایچنده کزیوردی .
 نی هیچ کورمیه رک بطی وخی ادملرله عصمتک قاربولاسنه
 طوع و یورودی . پنجه لر هپ اولیه بوغمت ایچین حاضردی .
 برمدت فیزلادم . آرقه - نندن یتشدم . حرکاتی تعقیب ایدیوردم .
 کیتدی ، قاربولایه آبانندی . اوقدید اللر برخرص اختراص ایله
 تیره دی . هپسنی آکلادم . جوجوقلری بوغان کندی والده لریدی .
 اوموزلرندن طوتوب شدتله صارصدم ، اویاندی .

فقط بودها قورقونج اولدی . اوقاتل اویقوی ، دهانی آمان
 دهاقاتل بریقله تعقیب ایتدی . زیر سانحه یه دوشیدی .
 دیشلریله طیرناقلریله اوستنی باشنی یارالادی ، صاچلرینی بولدی .
 ونهایت کندی کندی کندی بوغدی . بن اوکاده مانع اولامادم .
 وقعه یی تفصیلاتیله تصویر ایده جک قدر قوتم یوق . بن ده ایشته
 بردها عودت ایتهمک اوزره کیدیورم . هیچ کیمسه حیات
 ویاماتمندن بر خبر آلامه جق عالمه مده اوافق بر مکونوله
 غیبوتی بیلیردم . چوق ئوزوله جکلردر . فقط امیم که دائماً
 کوزلرینک اوکنده بولونسم دها زیاده بدبخت اولاجکلردر .
 الله اصمارلادق .

مستسخی

علی لای

اقتصادیات ومالیات

ده میر بوللری وارضی فیئانی . تورکیاده ده میر بوللری
 انشاسی نتیجه سی اولارق اراضی فیئتک ترفع امله جکنی
 وبو صورتله مملکتده زراعتک واعتبار مالی مؤسسه لرینک پک
 زیاده ترقی ایده جکنی اولجه سویله مشدم . آناتولی ده میر بوللری
 قومانیاسنک هر سنه کی حساب جدوللرنده بو خصوصه دائر
 برچوق اهمیتلی معلومات موجوددر . اراضی فیئاتی ، عمومیتله
 ده میر بوللرینک رسم کشادنن خلیجه زمان داها اول بوسه لکه
 باشلا یور . ارباب تجارت وزراعت ، ده میر بوللری ایشله مک
 باشلانجه اراضی فیئتک پک زیاده بوسه له جکنی حس ایتمکده

فقط بیلیرمیسک ! جمیل بن اصل جانمی صیقان نقطه
 سانحه یه قارشى اسکیمی کی قلبمه حرارت حس ایده مه مکلم
 اولور . اونک مرمر کی تراشیده اولان ممتاز وجودنده
 نه چاره که بر جنازه نک تماس برودتی ظویار کی اولویورم .
 کوبا قوجه سی اتخار ایتهمش ؟ او تولدورمش کی بر حس !
 زوالی قادی . بوفلاکت اوزرینه محتاج اولدینی تسلیمی بن
 قوجاغنده بولق امیدله ده اوکون قوللرمک آراسنه آتیلدی .
 طرغوسنی سویلیه می جمیل : بو قدر سهویلك آرتق خوشمه
 کیتیمور . شمدی او بانا صارلدقجه ایغمزک آلتنده اذالی
 اعوجاجاتیه بر جنازه نک قیلمداندیغنی ظن ایدیورم . نهوت . سانحه
 بر قیدیتور وخرایسیه ، صاچی باشی طاغنیق هپ شونی تکرار
 ایدیوردی :

— بوغاجق ، همزی بوغاجق .. قورتولوش یوق !
 پریشانلی مرحتی جالیدی . وجدانه قارشى عصیان ایتدم .
 شوجنایتلرده بن هیچ دخل وتأثیرم یوقیدی ؟

جوجوگک قاتلنی حکومت آرایور . سانحه استنطاقنده
 بکا قارشى اولان افاده سنی تکرار ایتدیکنندن شعورینه خلل
 کلش اولماسی احتمالیله معاینه طبیه سنک اجراسنه قرار ویرلش .

— شیشلی — ۳۱ تشرین اول
 حالی بن اندیشه یه دوشوریور . لاقید اولق ممکن دکل .
 کندی کندی کندی فرار ایده بیلسمیدم . شمدی سانحه وجوجوقلره
 بر آبارتماندیز . برخسته کی اونی تداوی ایده جکم .

— ۱ تشرین ثانی —
 دهشت جمیل ! بوسباح جوجوقلرک بری دها بوغولمش
 اوله رق بولوندی ، او چیلغین ، پریشان اولا ساعتلرجه تپندی .
 شیمدی برتابوت کی صامت ویتاب طولاشیور . بوایشه عقلم
 ایرمدی . بن ده چله دن چیه جقم دیه قورقیورم . بونکله برابر
 نه اولورسه اولسون اوچنجیسنی بکلمه که قرار ویردم .

— ۵ تشرین ثانی —
 شیمدی سویلیه جکم شیلری ای دیگله . بوندن سوکره بوتون
 رومانلره اینانمق لازم کله جک . جوجوقلرک ایکسینکده بردست
 مجهول طرفندن بوغولماسی اوزرینه اوچنجی بکلمه که قرار
 ویرمش اولدیغی سکا یازمشدم . سوکره باق نه اولدی :
 کیجه ال آباق چکیلدی . عصمت - جوجوقلرک اک کوچوکی
 واک سویملیسی - برطرفده اویویور . بن ، الیم برووینغک
 تیککنده ، کوزم قاپیده ، قلبم ضربانی دیگله یه رک بکله یوردم .
 کیی بکله یوردم ، کیمک کله سی احتمالی واردی ؟ بر جادی ،
 برخیالی ؟ ممدوحک صوک حس انتقامی تشخص ایدوب قارشیمه می

آشاییده در . دمیر یولرینک کچدکری یرلردن باشقا آناطولینک اكددرین کوشه لرندە بوکونکی ذخیره فیثاتنک درجه سی اورالرده فنون و اصول جدیدیه موافق برطرز زراعتیه مساعد دکلدەر ، زیرا بوخصوصده اختیار ایدیلەجک مصرفلر ، زحمتلر ، بوکی شرائط داخلندە تلافی ایدیلەنلر . فقط دمیر یولری انشا ایدیلەجک اولورسە ، او زمان آناطولی دخی بین الملل ذخیره بازارلیله مناسباتده بولونایلهجک وبو سابهده هم ذخیره فیثاتی ترفع ایدەجک همده زراعت ترقی آیلەیهجکدر .

بارورسی

حیات و آثار

گوتە و وەرتهر

قارئلرمن ایچندە وەرتهرک شهرتی ایشیتمه یینلرک بولنأسنه پک احتمال ویره من ايسه کده محرر نامدارینک ترجمه حالیه بیلیمک ایسته یینلر اولدیغنی آلدیغمز مکتوبلردن آکلادیغمز ایچین بونسخه هنرده گوتە و وەرتهر حقندە آیریحە ایضاحات ویرمکی مناسب کوردک :

«زان وولغان گوتە» رن نهری اوزرنده کی فرانقفورت

شهرندە و ۱۷۴۹ تاریخ میلادیسنده تولد ایتمشدر . (بورژووا) صنفک (صنف متوسطک) زنکینلرندن اولان عائله سی ارکانی گوتە یی آووقات ایتک ایسته دکری حالده او محکمه لرده ذوق ادیبیسی اوقشایه جق بر جاذبه بولامادیغنی ایچین پک کنج ایکن ساحه ادبیاته آتیلدی . تجربه قلم قیلندن اوله رق اورتایه آتدیغنی ایکی اثر برر خارقه صنعت ، لایموت برر شاه اثر استادانه ایدی . گوتە نک بوايشده اک بویوک موفقیتی عصرینک ووطندا شلرینک احتیاج واشتیاق روحیسنی تشخیص ایدە رک تام زماننده اونلره برضیافت ادبیه کشیده ایدە بیلیمه سنده در . ذاتاً کنیدیسی ذوق سلیمی تعریف ایدرکن « بو ، انجق بردورده وبرمملکتده حاکم اولان احوال روحیه یه کوره خوشه کیده جک شیلری تقدیر و تمیز ایدە بیلیمکدر » دییور . شو برقاچ کله اونک بوتون حیات ادیبسنک پروغرامنی کوسترر . بر پروغرام که پری صنعتک جبهه دن کورونیشنه کوره قابل اعتراض اولسده فعلیاتده هر زمان موفق اولمشدر .

بولوندقلرندن داها دمیر بولی آجیلمازدن اول اونک کچه جکی برلرده ممکن مرتبه فضله اراضی اشتراسنه کیریشیورلر وبونک نتیجه سی اولارق اراضی فیثاتی ترفع آیلەمکه باشلايور . مثلاً آنقره (التصادق) دمیر بولی آنجاق ۱۸۹۳ سنه سنده ایشله مکه باشلا دیغنی حالده اورالرده کی اراضینک فیثاتی داها ۱۸۹۰ سنه سنندن اعتباراً دهشتلی صورته یوکسه لکه باشلامشدر . اوزمانه قادار دونمی آلیی فرانقه صاتیلمقده اولان تارلارک دونمی ده (۱۸۹۰) سنه سنده یوزیکرمی فرانقه چیقمشدر . اولجه دونمی یوزیکرمی فرانقه آلمقده بولونان باغچه یرلری ۱۸۹۰ سنه سنده یوزتمش فرانقه صاتیلمقه باشلامشدر ، بویأتلر بزم تورکیاده زراعتک درجه وسعتی حقندە بر فکر ایدتمک ئوزره بلغارستانده کی فیأتلرک وسطیسیله اولجه یایدیغمز مقایسه نک ملوغریلغنی اثبات آیلەمکده در .

بزم اوزمان . دمیر یولرینک واعتبار مالی مؤسسە لرینک انکشافی ئوزهرینه اراضی فیثاتنک پک زیاده یوکسه لکه جکی حقندە کی ادعاضر ، داها بوکون آناطولینک دمیر یولر کچدیکی یرلرده کی اراضی فیثاتنک یوکسه لسی ایله تأیید ایدیور . اگر دمیر یولرینک انشاسی ئوزهرینه وسائط نقلیه نک اوجوزلاماسی نتیجه سی اولارق ذخیره فیثاتنک یوکسه لدیکی نظر دقتە آکیندره اراضی فیثاتنک یوکسه لسنک پک طبیی بر حال اولدیغنی درحان آکلشیلیر . مثلاً دمیر بولی یایلممازدن اول آنقره دن ذخیره نقلیاتی دوهلر واسطه سیله اجرا ایدیلکده ایدی . اوزمان آنقره بروسه ویاخود ازمیتە قادار برکیله ذخیره ، اون سکزدن یکری ایکی غروشه قادار براجرته نقل ایدیویوردی . بوندن باشقا ، بونقلیه معاملە سی اون آلتی ، اون سکز کون دوام ایدیویوردی . بوشرائط داخلندە اولارق کوبلی ، اورویا بازارلرینه ذخیره اخراج ایدە بیلیمک ایچون اونی مملکتنده پک اوجوز صاعقه مجبور اولویوردی . وعین زمانده بوساتیشدن آلدیغنی پاره ایله ذخیره یی استحصال ایچون یامش اولدیغنی مصرفلری قاپایامیوردی . بوايسه ، اونلرک قناعتکارلغه رغماً تحمل ایدیلیرشی دکلدەر .

ایشته بوکون داخلده بولونان اوزاق ولایتلرده کوبیلرک ، ذخیره یی صائمانه رق قحط سنه لری ایچون محافظه آبله مە سی بوندن ایلری کلکده در . حتی اکثریتله کویا محافظه ایدیلن ذخیره بوزولارق اصل لزومی اولدیغنی زمانده برایشه یارامامقده در . بوضعیتده بولونان کوبیلرک داها زیاده تارلا آکوب ییچمکه داها دوغروسی ، زراعتده پک فضله وقت وقوت وپاره صرف ایتک خصوصنه اوقادار خواهش کورونمە مە سی بوندن ایلری کلکده در . فی الحقیقه ، کوبلی فضله جه زحمتده بولوتوبده داها زیاده محصول آلدە ایتمش اولسه ، دمیر یولرینک فقداتی سببیلە اونی صاتاجق بر بولامامقده در .

ذخیره فیثاتی نه حالده ايسه ، زراعتک حالیه اومرتبه ده در . ذخیره فیثاتی ، آشاغی ايسه ، زراعتک درجه ترقیسی ده